

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

50. Hic Panormi sodomia reservatur à Domino Archiepiscopo. Quidam iter agens per aliam Diöcesim fuit absolutus à tali casu, à quodam Sacerdote ordinario. Postea Panormum rediens, cun incidenter in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

2. Sed contrarium ego sentio; & ita tenent Hen- riquez lib. 3. de poenit. cap. 14. num. 8. & Villalobos in sum. tom. 1. tract. 9. dispic. 59. num. 4. vbi sic allert. Los peregrinos y caminantes se han de uuzgar como si fuesen subditos del Obispo del lugar donde se hal- lan, que en este sentido se ha de entender la costum- bre, y la extrauagante de Eugenio IV. si el caso esta referuado en ambos Obispados, ha le de absoluer el Obispo, o el que tuuiere su auoridad para absoluer de los casos referuados, y lo mismo es si el caso esta referuado solamente en el Obispado donde esta, mas si el caso esta referuado solamente en su proprio Obis- pado, en tal caso puede absoluer el Confessor del Opis- pado adonde esta, aunque no tenga auoridad para absoluer de casos referuados como tienen Cayetano, Pulpudano, y Suares. Ita Villalobos; & haec omnia a fortiori procedunt in Confessariis * Regularibus, modo penitentes id non faciant in fraudem proprij Ordinarij.

RESOL. XLIX.

An peregrini incidentes in aliquos casus referuatos il- lius Diocesis, possint absolui a Confessario non ha- bente potestatem, nec iurisdictionem absoluendi a re- seruatis?

Et an qui habet peccata referuata in vna Diocesi, non possit data opera ad aliam Diocesim pergere, vt ibi absoluaatur, &c?

Et an externus, qui in hoc loco peccata hic referuata commisit, nequit absolui nisi ab habente potesta- tem circa referuata? Ex part. 1. tract. 2. & Misc. 2. Ref. 48.

§. 1. Interrogatus de hoc casu non vt responderem quid ego sentirem sed an secundum aliquos opinio affirmatiua esset probabilis: Et affirmatiue respondi, nam Leander de Sacramentis tom. 1. tract. 5. disp. 12. q. 27. negatiuam sententiam, quam ipse tenet, vocat probabiliozem. Ergo affirmatiua erit probabilis; & pro illa citat Fagundes, Vegun, Grafium, & Petrum de Ledesma. Hanc sententiam etiam tan- quam probabilem admittit Andreas Mendo in Bull. Cruciat. disp. 23. c. 2. num. 22. vbi sic ait, Habentem peccata referuata in vna Diocesi, non posse data ope- ra ad aliam Diocesim, in qua non sunt referuata, pergere, & ibi absolui declaratum fuisse in Sacra Congregatione Cardinalium die 19. Nouembris 1616. affirmat Zambellus, verbo Casus, 26. Contra- rium videtur probabile, si tamen Confessarius ha- bet facultatem absoluendi a referuatis in sua Diocesi; nam id plures docent, quod autem data opera il- le pergat ad aliam Diocesim, non obstat, cum suo iure utatur. Et quidem tunc ille iudicatur esse eius Diocesis; in qua iudicio se submittit, & absoluitur secundum consuetudinem eius Diocesis. Fateor, hanc doctrinam a predictis Auctoribus tradi de Peregrinis, bona fide, & non data opera in aliena Diocesi consentibus peccata, quae in sua erant referuata, esto non sint in illa; sed non impro- babiliter fieri potest praedicta extensio. Quin, & Confessorem non habentem potestatem ad absol- uendum a referuatis in hac Diocesi, posse in illa absoluer a peccatis referuatis in alia, docet Ro- driquez in sum. cap. 55. conclus. 2. cum plu- ribus, quia penitens, qui hic confitetur; iudicatur incola huius loci, & iuxta forum huius absoluitur, in hoc autem loco, supponitur, non esse ea peccata referuata.

2. Ob hanc rationem penitens externus, qui in hoc loco peccata hic referuata commisit, quamuis non

sint referuata in loco, a quo discessit, nequit absolui, nisi ab habente potestatem circa referuata. Sic Caietanus in summa verbo Absolutio 2. Probabile tamen est oppositum. Ita Mendo.

3. Sed vt meam promam sententiam, ego negati- uae adhaereo. Dico igitur peregrinos, & aduenas ex recepta consuetudine existimandos esse in ordine ad confessionem, sicut eos qui sunt incolae eiusdem loci: neque enim Confessarij huius Ciuitatis de- bent, aut possunt interrogare singulos penitentes de patria, vel an sint Peregrini, & multo minus de casibus referuatis in sua parria, quos certe nec Confessarius huius Ciuitatis, nec ipse penitens Peregrinus scire possunt. Debit ergo consuetudo, vt utilis esset ad praxim, ita introduci, vt solum sit attendendum ad locum, in quo fit confessio. Vnde si penitens confiteatur aliquod peccatum, quod in lo- co, a quo discessit, non erat referuatum; in loco tamen Confessionis sit referuatum; Confessarius, qui in hoc loco non habet facultatem ad referua- ta non potest eum absoluer. Et ita sentit ex Sua- rez Cardinalis Lugo de Poenit. disputat. 20. sect. 1. num. 72.

RESOL. L.

Hic Panormi foetoria referuatur a Domino Archie- piscopo; quidam iter agens per aliam Diocesim suis absoluitur a tali casu a quodam Sacerdote ordi- nario: postea Panormum rediens, cum incidenter in- altera confessione id explicaret, noluit Confessarius illum absoluer, asserendo illam confessionem fuisse inuvalidam, & ipsum non habere potestatem absol- uendi a casibus referuatis; quaesitum a me fuit, an haec opinio esset vera?

Et an hoc intelligatur, quando quis non suscipit pere- grinationem in fraudem legis, ea de causa sola, vt possit alius confiteri?

Et quid est dicendum, si supradictus casus, vel alius fuisse in vtraque Diocesi referuatus? Ex part. 2. tr. 17. & Misc. 3. Ref. 56.

§. 1. Responsum illam mordicus docere ex Socie- tate Iesv; Paul. Comitoli. in suis responsio- nibus moral. lib. 1. q. 28. num. 2. Negrini in addit. ad 3. p. tom. 2. q. 8. art. 5. dub. 10. fol. mibi 296. Sotum in 4. sent. dist. 18. quest. 2. art. 4. & ex nostris P. Me- galam in 1. p. lib. 1. cap. 10. num. 14. Graff. p. 1. lib. 1. cap. 13. num. 46. & plerisque alios, qui omnes asse- runt iter facientes, licet possint in omni loco confi- teri peccata sua cuiuscumque Sacerdoti approbato, & hoc ex praesumpta concessione proprij pastoris; ta- men hoc illis minime licere, si habent casus referua- tos. Probat hanc sententiam Comitulus, & Negrinus praecipue ex auctoritate Bonifacij VIII. si Episcopus de poenit. & remis. lib. 6. vbi ait. Si Episcopus suo subdito concesserit, vt sibi possit idoneum eligere Confessorem: ille, quem is eligerit in casibus, qui eidem Episcopo specialiter referuantur, nullam ha- bet penitus potestatem. Deinde si opinio contraria esset vera, multi peregrinarentur hac sola intentione, vt absoluerentur a casibus referuatis. Sed hoc est ma- ximum inconueniens. Ergo.

2. At verius, & magis probabiliter dicendum mihi videtur, subditum vnus Episcopi iter agentem per aliam Diocesim, non solum confiteri posse Confes- soribus illius Episcopatus; sed etiam a casibus referu- atis absolui, licet Confessarius non habeat in illo Episcopatu facultatem circa peccata referuata; dum- modo peccatum non sit referuatum in vtroque Epi- scopatu, vt non erat in casu nostro; quia tunc clarum est,

est, non posse remitti à tali Confessario. Ita Suarez *ubi supra*. Regim. in *praxi*, tom. 1. lib. 8. c. 5. sect. 3. numero 69. Henric. lib. 6. c. 14. num. 8. litt. Q. Homobonus *de casib. ceterum* p. 1. c. 2. fol. 46. & alij. Et ratio est, nam, ut ait Suarez in 3. p. tom. 4. *disput.* 30. *sect.* 1. num. 4. qui iter agit in alieno Episcopatu, non ideo ibi confitetur, & absolui potest, quia vitur facultate eligendi Confessorem; sed quia hoc ipso, quod versatur in alieno Episcopatu, potest ibi absolui, more incolarum illius Diocesis, & itale gerere, ac si esset subditus Episcopi illius loci: hoc enim sensu intelligi debet consuetudo approbata ab Eugenio IV. quam habent peregrinantes in itinere confitendi; sed quia in illa Diocesi non sunt reservata peccata illa, quae in proprio Episcopatu sunt. Ergo ab illis poterit absolui à quocumque Confessario approbato, in reservata poterit non habente.

Unde patet responsio ad primum argumentum Comitolij, & Nugni. Nam, ut diximus, in nostro casu, penitens non vitur facultate eligendi Confessarium, sed se habet tanquam incola illius Diocesis: & patet à simili; nam, ut notat Homobon. *ubi supra*, iter faciens, si calus habeat referatos Episcopo loci, in quo confitetur, qui non sint reservati Episcopo proprii domicili, clarum est non posse à quolibet simplici Confessario absolui, quia iudicandus est iuxta leges loci, in quo reperitur. Ergo si habeat calus referatos Episcopo proprii domicili, & non Episcopo loci, videtur posse absolui à Sacerdote ordinario, ex ratione supradicta. Vel responderi potest, quod licet tales peregrinantes eligent Confessarium, ex facultate proprii, consuetudinem ita talem licentiam interpretari, ut possint absolui etiam à casibus reservatis à quocumque confessario, in illo loco approbato.

Sap. hoc in Ref. 2. not. praeritae, §. vit. post me. dium, cursum in vest. y. lo. melino es, & lege Ref. 3. not. praeritae, & ex Ref. 4. eundem §. vers. Quinto

Pro contento in hoc §. vit. in Ref. 3. not. prima huius Ref. paulo post initium, vers. Habentem peccat. & in aliis annot. praeritati veri.

4. Ad secundum argumentum respondeo, ex Coninch *de Sacrament. disp.* 8. *dec.* 8. num. 67. Graffio *in suis dec. aur. p. 1. lib. 1. c. 13. num. 47.* & Homob. *loc. cit.* nostram sententiam intelligendam esse de iis, qui non suscipiunt peregrinationem in fraudem legis, ea solum de causa, ut possint aliis confiteri. Ex his omnibus apparet, dictum penitentem, de quo consultus fuit, ite absolutum fuisse.

RESOL. LI.

An si v. g. furtum, sodomia, &c. essent casus reservati in aliqua Diocesi, si committantur in Monasterio Regularium exemptis, possint à quocumque Confessario absolui?

Et docetur, quod non dicitur subditus, qui intra Diocesium furtum in loco exempto, ut in Monasterio, commisit.

Et quaeritur, an puella manentes in educatione apud Moniales exemptas subiacent iurisdictioni, aut reservationi casuum factae ab Ordinario loci?

Et an violantes statutum, vel sententiam Episcopi in Monasterio exempto incurrant excommunicationem ab Episcopo latam? Ex part. 10. tr. 14. & Misc. 4. Ref. 9. aliis 7.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam novissimè docet Carolus de Baucio in *Miscellaneis casuum conscientiae* tom. 2. *Opuscul.* 3. *quasi.* 269. vbi sic ait: Sciendum est quod Monasteria Regularium, licet sint intra Diocesium, sunt loca exempta quoad iurisdictionem Episcopi; nam locus exemptus, & locus extra Diocesium aequiparatur ex glossa in *Clementina* 1. *de Foro comper.* & expresse docet Henricus, *lib. 13. cap. 26. num. 2* vbi docet, quod non dicitur subditus, qui intra Diocesium fecit furtum in

loco tamen exempto, ut in Monasterio. Idem docent Doctores teste Sylvestro, *verb. Excommunicatione*, 2. num. 12. ita etiam docent Doctores teste Bonacina, tom. 1. d. 1. *quasi.* 1. *punct.* 1. 1. num. 8. Sed petes, quid dicendum si quis commisit peccatum reservatum in loco exempto, puta in Monasterio intra Diocesium, quis potest illum absolvi? Respondeo posse absolui à quocumque approbato Confessario caritate potestate super reservatis, & ratio mihi est, quia tunc non incidit in casum reservatum, quia illud fuit commissum in loco exempto, consequenter absolui potest à quocumque simplici Confessario approbato, ut patet ex supra allata doctrina. Ita Baucius *ubi supra*. Ex cuius doctrina inferitur, quod si quis Panormi committeret casum reservatum in Ecclesia sancti Cataldi, posset absolui à quocumque Sacerdote ab Ordinario approbato, etiam si non haberet potestatem absolviendi Casus reservatos, quia dicta Ecclesia sancti Cataldi est locus exemptus à iurisdictione Archiepiscopi Panormitani, & subditus Archiepiscopo Montis Regalis.

2. Confirmatur si praedicta sententia ex doctrina amicitissimi Patris Pellizarij, *tractatu de Monialibus*, cap. 5. *sectione* 4. num. 190. vbi sic asserit. Quares an puella manentes in educatione apud Moniales exemptas, subiacent iurisdictioni proprii Ordinarij? Respondetur, quod cum iuxta dicta à Layman, *libro 1. tract. 4. cap. 11. num. 5.* locus exemptus, & locus extra Diocesium aequiparentur, ex *Glossa in Clementina* 1. *de Foro comper.* non omnino improbabiler possent quis asserere dictas puellas non subiacere Ordinario, nisi in iis casibus, in quibus ei subiacent ipsemet Moniales exemptae: sicut neque subiacerent in casu, quo illae essent extra Diocesium. Et postea num. 191. quaerit an dicta puella, quando commorantur in Monasterio Monialium exemptarum, subiacent reservationi casuum factae ab Ordinario loci? Et respondet videri probabile, quod non subiacent; si enim non subiacerent casibus Ordinarij Ferrariensis v. g. si existerent extra Diocesium Ferrariensem, sic nec illis subiacerent, si existat in loco exempto (cuiusmodi est Monasterium Monialium exemptarum: siquidem locus exemptus aequiparatur loco extra Diocesium. Et testatur ita etiam sensisse viros Doctos à se consultos.

3. Confirmatur secundo ex doctrina DD. asserentium Monasteria existentia intra Diocesium Episcopi esse exempta ratione sui non solum, sed etiam ratione personarum. Idem prius docuit Henricus *lib. 13. cap. 16. num. 2.* & deinde secutus est Bonacina cum aliis DD. à se citatis, de censuris, *disp. 1. quasi. 1. par. 1. 1. num. 8.* circa finem, vbi docent, violantes Statutum Episcopi in Monasterio exempto non incurrere excommunicationem ab Episcopo latam: & addit, hoc est verum iuxta sententiam Avila, & aliorum, non solum quando censura est lata per statutum, sed etiam quando est lata per sententiam. Unde sequitur, quod si aliquis subditus Episcopo ante promulgationem Edicti existeret iuxta Diocesium in Monasterio regulari, non incurreret censuram si tali die non iret ad processionem, dummodo non exeat à Monasterio regulari tali die.

4. Sed licet haec omnia probabiliter dicta sint, etiam probabiliter alij contrarium sentiunt. Vide Suarez *de Censuris*, *disp. 5. sect. 4. num. 26.* Coninch. d. 13. *de censuris*, *dub. 7. num. 63.* Salas *disp. 14. de legibus*, *sect. 6. num. 85.* Alterum *de censuris*, *disp. 5. de causa excommunicationis*, *lib. 3. cap. 5. vers. Hic autem.* Fillio *cium tract. 1. 1. cap. 5. quasi. 9. num. 149.* Merollam, tom. 2. *Theol. Mor. disp. 4. cap. 6. num. 489.* Cochier, *de iurisdic. Ordinar. in exemptis*, *part. 2. quasi. 45. num. 2.* & sequenti. & Palaum *part. 1. Oper. Moral.*